

LAUSUNTO LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS, MARTIMOJOEN
SILTAHANKE, TORNIO

91/11.01.00/2018

MELAYMP 20.02.2018 § 29

Valmistelija ympäristötarkastaja Kati Juurikka:

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto pyytää Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen Martimojoen sillan purkamista ja uuden sillan rakentamista koskevasta vesilain (578/2011) mukaisesta lupahakemuksesta (PSAVI/2945/2017).

Lupaa haetaan Martimojoen maantiesillan L-124 uudelleen rakentamiseen ja vanhan sillan purkamiseen. Hankkeen tavoitteena on valtatie 21 parantaminen Martimojoen sillan kohdalla. Siltapaikka sijaitsee Tornion kaupungin ja Ylitornion kunnan rajalla, valtatiellä 21, noin 40 km Tornioista pohjoiseen.

Valtatie 21 on yleinen maantie, jonka oikeudet omistaa Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Tietä varten tarvittavat alueet ja oikeudet käsitellään maantietoimituksessa. Hanke on tarkoitus toteuttaa vuosien 2019-2020 aikana.

Nykyinen Martimojoen vesistösilta L-124 on 2-aukkoinen maanvaraisesti perustettu teräsbetoninen jatkuva palkkisilta, joka on rakennettu vuonna 1955. Uusi silta on tyypiltään jännitetty betoninen ulokepalkkisilta, jonka jännemitat ovat 2,5 + 40,0 + 2,5 m ja hyötyleveys 9,5 m. Silta perustetaan porapaaluille kallionvaraisesti. Sillan kokonaispituus on 53,0 m ja kannen pituus 45,0 m. Sillan alikulukorkeus on 2,0 m ja vesipoikkileikkauspinta-ala noin 65,5 m² ylivedenkorkeuden aikana. Uusi silta rakennetaan vanhan viereen. Vanha silta on käytössä rakennustöiden ajan ja se puretaan uuden sillan valmistuttua.

Maakuntakaavassa siltapaikka kuuluu kulttuurihistoriallisesti merkittävään maisemakokonaisuuteen, joka on merkitty kulttuuriympäristön ja/tai maiseman kannalta valtakunnallisesti merkittäväksi alueeksi. Hankealueen läheisyydessä on Natura 2000 -kohteisiin kuuluva Tornionjoen-Muonionjoen vesistöalue, joka sijaitsee lännessä noin 220 metrin päässä siltapaikasta. Martimojoki kuuluu koskiensuojelulla suojeltuun Tornionjoen ja Muonionjoen sivuvesistöihin.

Hankkeen vaikutukset Tornionjoen-Muonionjoen Natura-alueeseen

jäävät kokonaisuudessaan vähäisiksi. Vaikutukset kohdistuvat siltapaikkaan ja sen välittömään läheisyyteen. Hankkeesta arvioidaan aiheutuvan väliaikaista melua, samentumista ja kiintoainepitoisuuden nousua. Samentuman voimakkuuteen ja kulkeutumiseen vaikuttavat virtaus- ja sääolosuhteet sekä työn ajoittuminen. Hankkeella ei arvioida olevan pysyviä tai merkittäviä väliaikaisia vaikutuksia kalastukseen tai kalakantaan. Tarvittavat maanmuokkaukset suoritetaan alkukesästä, jolloin rakennustöissä mahdollisesti kulkeutuva hienoaines ei peitä laskeutuessaan syksyllä kutevien lohikalojen mätimunia.

Siltapaikka sijaitsee potentiaalisesti happamien sulfaattimaiden alueella. Hakemuksen mukaan jo tehdyissä pohjatutkimuksissa ei ole havaittu sulfaattisavia, mutta tarkoituksena on tehdä täydentäviä pohjatutkimuksia.

Hankkeella saavutettavat hyödyt ovat suuremmat verrattuna hankkeesta aiheutuviin haittoihin. Nykyinen silta on huonokuntoinen ja sen kantavuus uusille ajoneuvoasetuksen mukaisille liikennekuormille on riittämätön. Uuden sillan myötä liikenneturvallisuus lisääntyy huomattavasti. Suunnitelluista toimenpiteistä aiheutuvat haitat ovat vähäisiä ja työnaikaisia eikä hanke aiheuta pysyviä muutoksia vesistön tilassa, veden laadussa tai vesieläimistöissä. Hakijan arvion mukaan korvattavia edunmenetyksiä ei aiheudu.

Hakemusasiakirjat ovat sähköisenä internetissä osoitteessa www.avi.fi/lupatietopalvelu

YMPÄRISTÖPÄÄLLIKÖ AAPO MÄENPÄÄ:

Ympäristölautakunta toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Silta ylittää Martimojoen, joka kuuluu Tornionjoen päävesistöalueeseen. Tornionjoki-Muonionjoki kuuluu Natura 2000 -verkostoon luontodirektiivin mukaisena erityisenä suojelualueena (SAC). Sen lajistoon kuuluvat mm. lohi ja meritaimen. Itämeren lohikannat on luokiteltu vaarantuneiksi (VU) ja meritaimen erittäin uhanalaiseksi (CR) lajiksi. Martimojoki kuuluu koskiensuojelulla suojeltuun Tornionjoen ja Muonionjoen sivuvesistöihin. Vesistötyöt tulee mahdollisuuksien mukaan tehdä alivirtaamakaudella. Työt tulee suorittaa siten, että Martimojoen pohjasedimentin tarpeeton sekoittaminen voidaan minimoida. Samentumisen vaikutus kalojen kutuun tulee huomioida siten, että eniten samentumista aiheuttavat työt eivät ajoitu parhaaseen kutuaikaan.

Siltatyömaan tutkimuksissa ei ole havaittu happamia sulfaattimaita. Tornion ja Ylitornion rajalla Martimossa esiintyy mustaliusketta, jonka vuoksi happamiin sulfaattimaihin tulee varautua. Happamien

sulfaattimaiden esiintymisessä voi olla suurta vaihtelua pienelläkin alueella. Tämän vuoksi ennen hankkeeseen ryhtymistä tulee hankealue tutkia tarkemmin happamien sulfaattimaiden esiintymisen tarkentamiseksi ja laadittava suunnitelma miten menetellään jos sulfaattimaita työmaalla havaitaan. Happamien sulfaattimaiden esiintymistä tulee tarkkailla myös töiden edetessä veden laatua seuraamalla.

Toiminnassa syntyvät jätteet ja vaaralliset jätteet tulee säännöllisesti toimittaa toimijoille, joilla on lupa kyseisten jätteiden vastaanottoon ja kuljettamiseen. Kiinteitä tai nestemäisiä jätteitä ei saa joutua Martimojokeen ja sitä kautta Tornionjokeen.

Selvitys happamien sulfaattimaiden esiintymisestä ja vedenlaadun tarkkailutuloksista tulee toimittaa Tornion ympäristönsuojeluviranomaiselle. Hankkeelle tulee nimetä vastuhenkilö, jonka yhteystiedot toimitetaan Tornion ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Pidetään pöytäkirja tämän pykälän osalta kokouksessa tarkastettuna.

MERI-LAPIN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA:

Hyväksyttiin ja pidettiin pöytäkirja kokouksessa tarkastettuna tämän asian osalta.
